

ພາກທີ V ຂ່າວທຳມະດາ ແຕ່ຂຽນບໍ່ງ່າຍ

ບົດທີ 12 ໃບແຈ້ງຂ່າວ

ມີຫລາຍຂ່າວຂຽນຈາກໃບຂ່າວທີ່ແຫລ່ງຂ່າວຕ່າງໆສິ່ງມາໃຫ້ ຊຶ່ງລວມມີອົງກອນຂອງລັດ, ອົງການທຸລະກິດ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານແລະອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເຊັ່ນ: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ແຕ່ກໍລະນີສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວທ່ານບໍ່ຄວນເອົາແຕ່ໃບແຈ້ງຂ່າວມາຮຽບຮຽງຄືນໃໝ່ທີ່ນັ້ນ, ແຕ່ຄວນພິຈາລະນາວ່າ ໃບແຈ້ງຂ່າວເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນໃນການຂຽນຂ່າວ. ແຫລ່ງຂ່າວເຮັດໃບແຈ້ງຂ່າວເພື່ອສິ່ງເສີມຕົນເອງ, ວຽກງານຂອງຕົນ, ກິດຈະກຳຫລືສິນຄ້າຂອງຕົນ. ສະນັ້ນ ຂໍ້ມູນມັກຈະບໍ່ຄົບຖ້ວນສົມບູນຫລືເປັນຂໍ້ມູນຈາກຝ່າຍດຽວ ອາດຈະຂຽນບໍ່ດີແລະບໍ່ມີລາຍລະອຽດທີ່ຈຳເປັນສຳລັບບົດຂ່າວ.

ໃຫ້ອະທິບາຍປະເດັດຍາກ
ໂດຍກົງ

ນັກໜັງສືພິມທີ່ດີຕ້ອງໃຊ້ຄວາມຄິດສ້າງສັນແລະທັກສະການລາຍງານ ເພື່ອຜະລິດຂ່າວທີ່ດີຈາກໃບແຈ້ງຂ່າວທຳມະດາ ດ້ວຍການໃຫ້ພາບທີ່ສົມບູນແກ່ຜູ້ອ່ານ ແທນທີ່ຈະນຳໃບແຈ້ງຂ່າວຊຶ່ງມີມຸມມອງຝ່າຍດຽວມາຮຽບຮຽງ

ຄົນໃໝ່.

ຖ້າຫາກຈຳເປັນ ທ່ານຄວນຈະໂທລະສັບຕິດຕໍ່ຫາ ຜູ້ຜະລິດໃບແຈ້ງຂ່າວ ເພື່ອຂໍຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ຫລືລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ. ໃຊ້ຄວາມຮູ້ຫລືການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ທ່ານເອງ ເພື່ອປະກອບຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອຫາ ສາລະໃສ່ໃນໃບແຈ້ງຂ່າວ. ຊອກເອົາຄວາມຄິດເຫັນຈາກ ບຸກຄົນທີ່ອາດຈະບໍ່ເຫັນດີນຳຂໍ້ມູນຢູ່ໃນໃບແຈ້ງຂ່າວ ຫລື ໃຫ້ມຸມມອງທີ່ແຕກຕ່າງອອກໄປ. ຫາກມີຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກເລື່ອງທີ່ກ່າວເຖິງ ກໍ່ໃຫ້ຂໍຄວາມຄິດເຫັນນຳ ເຂົາເຈົ້າເຊັ່ນດຽວກັນ.

ໃບແຈ້ງຂ່າວຈຳນວນຫລວງຫລາຍໃຊ້ພາສາລັດຖະ ການແລະວິຊາສະເພາະ. ຢ່າລືມຖາມຕົວເອງແລະບອກ ຜູ້ອ່ານວ່າ ເລື່ອງນີ້ມີຄວາມໝາຍຫຍັງແທ້ສຳລັບປະຊາ ຊົນ?

ຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນລາຍການກວດສອບທີ່ທ່ານຕ້ອງຄຳນຶງ ເຖິງ ເມື່ອບັນນາທິການເອົາໃບແຈ້ງຂ່າວມາວາງໄວ້ໜ້າ ໂຕະຂອງທ່ານ:

- ໃຫ້ຖາມຕົວເອງວ່າ ມີຂໍ້ມູນໃດໃໝ່ແລະໜ້າສົນໃຈ ບໍ່?
- ກວດສອບຂໍ້ມູນຈາກບ່ອນອື່ນວ່າ ຂ່າວນີ້ຖືກຕ້ອງ ບໍ່ ?
- ນຳໃຊ້ຄຳຖາມ 5W ແລະ H . ມີຫຍັງແຕ່ຂາດຫາຍ ໄປ ?
- ຊອກຫາແງ່ມຸມທີ່ຄົນສົນໃຈ
- ຕິດຕໍ່ຄົນທີ່ມີຊື່ຢູ່ໃນໃບແຈ້ງຂ່າວ ເພື່ອຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມ ເຕີມ
- ສຳພາດແຫລ່ງຂ່າວອື່ນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນຈາກ “ຝ່າຍອື່ນ”

ມາເບິ່ງໃບແຈ້ງຂ່າວສອງສາມອັນຕໍ່ໄປນີ້ ແລະພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າຈະຈັດການກັບໃບແຈ້ງຂ່າວພວກນັ້ນແນວໃດ.

ໃບແຈ້ງຂ່າວຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນເອົາມາຈາກສຳນັກຂ່າວຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຊຶ່ງມີຂໍ້ມູນດີໆແລະຖ້າປັບປຸງອີກຕື່ມໜ້ອຍໜຶ່ງ ທ່ານກໍ່ຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ມັນກາຍເປັນຂ່າວທີ່ດີໄດ້.

ກ່ອນອື່ນ ທ່ານຄວນຈະຕິດຕໍ່ຫ້ອງການຂອງໂຄງການອາຫານໂລກ ເພື່ອຂໍຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ກ່ອນຈະຂຽນຂ່າວໃຫ້ຊັດເຈນ ຕົວຢ່າງ: ປະຊາຊົນຈຳນວນ 40.000 ຄົນໄດ້ຮັບເຂົ້າແລ້ວບໍ່? ຖ້າຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບ ຍາມໃດຈຶ່ງຈະໄດ້ຮັບ? ຄົນພວກນັ້ນຢູ່ແຂວງໃດ ? ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຊາວນາບໍ່ ? ຢູ່ໃນຂ່າວແຈກບອກວ່າມີຄົນຫລາຍກວ່າ 300.000 ຄົນ ໜີຈາກບ້ານເຮືອນຂອງຕົນແລະກຳລັງບໍ່ມີອາຫານຈະກິນ ສະນັ້ນ ມີຄົນຈຳນວນ 40.000 ຄົນ “ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດແນວໃດ” ? ຢູ່ຫຍັ້ໜ້າສຸດທ້າຍ “ການຊ່ວຍທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍຈາກນ້ຳຖ້ວມໃນລະດັບຄົວເຮືອນ” ແລະ “ການຟື້ນຟູພື້ນຖານໂຄງລ່າງຢູ່ຊົນນະບົດໃນໄລຍະຍາວ” ໝາຍຄວາມວ່າແນວໃດ ? ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ ເພື່ອຈະໄດ້ອະທິບາຍໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈ.

ໃບແຈ້ງຂ່າວ

7 ກັນຍາ 2001

ໂຄງການອາຫານໂລກຈັດສົ່ງອາຫານໃຫ້ຜູ້ປະສົບໄພນໍ້າຖ້ວມຈຳນວນ 40.000 ຄົນ ຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ.

ພະນົມເປັນ - ເນື່ອງຈາກລະດູນໍ້າຖ້ວມເທື່ອໃໝ່ເລີ່ມຄຸກຄາມກຳປູເຈຍ, ໂຄງການອາຫານໂລກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຈຶ່ງຈັດສົ່ງອາຫານເປັນການດ່ວນໃຫ້ຜູ້ປະສົບໄພຈຳນວນ 40.000 ຄົນ ຊຶ່ງບ້ານເຮືອນແລະຜົນຜະລິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຖືກນໍ້າພັດໄປ.

ເພື່ອແກ້ໄຂວິກິດໃນເບື້ອງຕົ້ນຢ່າງຮີບດ່ວນ ໂຄງການອາຫານໂລກກຳລັງຈັດສົ່ງເຂົ້າຈຳນວນ 500 ໂຕນ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນກຳປູເຈຍ ໂດຍຜູ້ປະສົບໄພແຕ່ລະຄົນຈະມີອາຫານລ້ຽງໂຕເອງໄດ້ໜຶ່ງເດືອນ. ພະນັກງານລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບການບັນເທົາທຸກຈາກໄພພິບັດກ່າວໂດຍລະບຸວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນຜູ້ປະສົບໄພນໍ້າຖ້ວມທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ໂຄງການອາຫານໂລກກຳລັງປະເມີນຄວາມຕ້ອງການອາຫານຢູ່ໃນເຂດນໍ້າຖ້ວມ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນ ຖ້າຫາກຈຳເປັນ.

“ໃນໄລຍະນີ້ຂອງປີພວກເຮົາຕ້ອງຕຽມຕົວຮັບມືກັບນໍ້າຖ້ວມເທື່ອໃໝ່” ຮິເບັກກາ ຮັນເຊັນ ຜູ້ອຳນວຍການໂຄງການອາຫານໂລກປະຈຳກຳປູເຈຍລະບຸວ່າ ເຂົ້າຈຳນວນ 500 ໂຕນ ແມ່ນມາຈາກກອງທຶນສຳລັບແຜນການສຸກເສີນ ຊຶ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການອາຫານໂລກລົງມືຊ່ວຍເຫລືອບັນເທົາທຸກດ້ານມະນຸດສະທຳພາຍໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ເມື່ອເກີດໄພພິບັດຂຶ້ນ.

ຮັນເຊັນເວົ້າຕື່ມວ່າ: “ພວກເຮົາເປັນຫ່ວງ ເພາະວ່າປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອຫາກໍ່ພື້ນຟູຖິ່ນຖານບ້ານຊ່ອງຂອງຕົນຄືນໃໝ່ ຫລັງຈາກທີ່ເກີດນໍ້າຖ້ວມຄັ້ງໃຫຍ່ຢູ່ສາມຫລ່ຽມແມ່ນຳ້ຂອງປີກາຍນີ້. ຊີວິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຍັງຢູ່ໃນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຢູ່ ຈຶ່ງເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະຮັບມືກັບຄວາມຕື່ນຕົກໃຈເທື່ອໃໝ່ນີ້ໄດ້.”

ປະຊາຊົນຫລາຍກວ່າ 300.000 ຄົນຢູ່ພາກຕາເວັນອອກແລະພາກໃຕ້ຂອງກຳປູເຈຍຕ້ອງອົບພະຍົບອອກຈາກບ້ານເຮືອນແລະກຳລັງຂາດແຄນອາຫານ.

ພະນັກງານບັນເທົາທຸກຂອງລັດຖະບານປະເມີນວ່າ ມີປະຊາຊົນ 1, 2 ລ້ານຄົນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບບໍ່ທາງໃດກໍ່ທາງໜຶ່ງຈາກນ້ຳຖ້ວມຄັ້ງນີ້.

ປົກກະຕິເກີດນ້ຳຖ້ວມຄັ້ງໃຫຍ່ໃນປະຫວັດສາດ ຢູ່ເຂດສາມຫລ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ຊຶ່ງທຳລາຍບ້ານເຮືອນແລະທົ່ງນາຂອງປະຊາຊົນ ຫລາຍກວ່າ 200.000 ເຮັກຕາ. ຖືວ່າເປັນໄພທຳມະຊາດທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດໃນຮອບ 70 ປີ, ມີຄົນເສຍຊີວິດເຖິງ 347 ຄົນ, ໃນຈຳນວນນີ້ມີເດັກນ້ອຍ 80 ເປີເຊັນ.

ປີນີ້ ຢູ່ກຳປູເຈຍເກີດທັງໄພແລ້ງແລະນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເຂດຕ່າງໆ. ໄພພິບັດເຫລົ່ານີ້ທຳລາຍການຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານຂອງປະເທດຢ່າງຮຸນແຮງ ຊຶ່ງກຳປູເຈຍແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ຍາກຈົນທີ່ສຸດໃນອາຊີ.

ໂຄງການອາຫານໂລກກຳລັງສະຫລຸບການປະຕິບັດງານສຸກເສີນຢູ່ໃນກຳປູເຈຍໄລຍະ 1 ປີ ເປັນມູນຄ່າ 9 ລ້ານໂດລາອາເມຣິກາ ຊຶ່ງໃນງວດທຳອິດຂອງການດຳເນີນງານ ສາມາດສົ່ງອາຫານ ເພື່ອບັນເທົາທຸກຢ່າງຮີບດ່ວນແກ່ຜູ້ປະສົບໄພຈຳນວນ 500.000 ຄົນ ແລະອີກ 250.000 ຄົນໃນງວດທີສອງ ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອເປັນອາຫານ ເພື່ອທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນລະດັບຄົວເຮືອນ. ສ່ວນໃນງວດທີສາມ ຊຶ່ງຄາດວ່າຢູ່ໃນທ້າຍເດືອນນີ້ ຈະມີຜູ້ໄດ້ຮັບອາຫານຈຳນວນ 115.000 ຄົນ ເພື່ອພື້ນຜູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຢູ່ຊົນນະບົດໃນໄລຍະຍາວ.

ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມບາງຢ່າງອາດຈະເຮັດໃຫ້ເລື່ອງໜັກແໜ້ນຂຶ້ນ. ຍາມໃດອາດຈະເກີດນ້ຳຖ້ວມເທື່ອໃໝ່? ຝົນເລີ່ມຕົກແລ້ວບໍ່?

ໃບແຈ້ງຂ່າວມີຄຳເວົ້າອ້າງອີງທີ່ມີນ້ຳໜັກຂອງຮັນເຊັນ ຊຶ່ງທ່ານສາມາດນຳມາໃສ່ໃນບົດຂ່າວໄດ້. ທ່ານອາດຈະຂໍໃຫ້ນາງຂະຫຍາຍຄວາມແລະຂໍລາຍລະອຽດທີ່ກະທົບຄວາມຮູ້ສຶກໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນ ຕົວຢ່າງ : ນາງໄດ້ໄປຢັ້ງມຢາມເຂດທີ່ປະຊາຊົນຫາກໍ່ປູກເຮືອນໃໝ່ແດ່ບໍ່ ? ນາງເຫັນຫຍັງແດ່ ? ເມື່ອເຂົ້າທີ່ສົ່ງມາຊ່ວຍເຫລືອສຳລັບ 1 ເດືອນໝົດແລ້ວ ປະຊາຊົນເຫລົ່ານີ້ຈະພາກັນເຮັດແນວໃດ ? ມີວິທີ

ໃດແດ່ທີ່ຈະຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພ
ນໍ້າຖ້ວມໃນອະນາຄົດ ? ຫລືອົງການສະຫະປະຊາຊາດ
ຊ່ວຍເຫລືອໄດ້ແຕ່ສະບຽງ
ອາຫານທີ່ນັ້ນບໍ່ ?

ເຂົາຈະພໍກິນບໍ່
ສໍາລັບຊາວບ້ານນີ້ ?

ທ່ານສາມາດໂຫລະສັບ
ຖາມອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ
ຖະບານ ຫລື ພະນັກງານ
(ຕາມທີ່ລະບຸຢູ່ໃນໃບຂ່າວ)
ຜູ້ຊຶ່ງເຮັດວຽກຊ່ວຍເຫລືອຜູ້
ປະສົບໄພຮ້າຍແຮງເທື່ອນີ້
ວ່າ ເຂົາເຈົ້າເຫັນຫຍັງແດ່ ເວ
ລາໄປຢັ້ງມຢາມຜູ້ປະສົບ
ໄພ. ເຂົາເຈົ້າຄິດແນວໃດຕໍ່

ໂຄງການອາຫານໂລກທີ່ເຂົາມາຊ່ວຍກູ້ວິກິດເທື່ອນີ້ ?
ການຊ່ວຍເຫລືອພຽງພໍແລະເໝາະສົມບໍ່ ? ໃຫ້ຈີ້ໄວ້ວ່າ
ໃບແຈ້ງຂ່າວເປັນຂ່າວຂອງໂຄງການອາຫານໂລກ ຊຶ່ງຄື
ກັນກັບອົງການອື່ນໆ ທີ່ມີມູນມອງແລະຈະເວົ້າແຕ່ເລື່ອງ
ດຶງຂອງຕົນເອງ. ໃນຖານະທີ່ທ່ານເປັນນັກໜັງສືພິມ ໜ້າ
ທີ່ຂອງທ່ານຄືໃຫ້ແຈ້ງມູນອື່ນໆແກ່ຜູ້ອ່ານນໍາອີກ.

ຂ່າວຂອງທ່ານຈະໜ້າສົນໃຈຫລາຍຂຶ້ນຢ່າງແນ່ນອນ
ຖ້າຫາກທ່ານໄປໂອ້ລົມກັບຜູ້ປະສົບໄພບາງຄົນໃນຈໍາ
ນວນ 40.000 ຄົນ ແລ້ວພັນລະນາຄວາມຮູ້ສຶກແລະສະ
ພາບການດໍາລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເຂົາເຈົ້າຢູ່ລອດໄດ້
ແນວໃດ ? ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໃດ ຖ້າຫາກມີນໍ້າຖ້ວມອີກ
ຕື່ມ ? ຫລັງຈາກນັ້ນ ທ່ານອາດເລີ່ມຕົ້ນຂ່າວໂດຍການພັນ
ລະນາກ່ຽວກັບຄົນທີ່ທຸກຍາກແທ້ໆ ຊຶ່ງຜູ້ອ່ານອາດຈະ
ເຫັນອີກເຫັນໃຈ. ວິທີນີ້ຈະມີນໍ້າໜັກຫລາຍກວ່າການຂຶ້ນ
ຕົ້ນຂ່າວດ້ວຍການປະກາດກ່ຽວກັບການແຈກຢາຍເຂົ້າ.

ບາງທີ່ທ່ານອາດຈະບໍ່ມີເວລາໄປຢ້ຽມຢາມບໍລິເວນທີ່ເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມ ຫລືທ່ານຮູ້ສຶກວ່າ ຄວນຈະຂຽນກ່ຽວກັບການດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການອາຫານໂລກໂດຍໄວ ເພາະວ່າໜັງສືພິມສະບັບອື່ນໆກໍລ້ຽງຈະຂຽນແນວນັ້ນຢູ່. ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ໂທລະສັບລົມກັບແຫລ່ງຂ່າວແລະຂຽນໄປກ່ອນເທົ່າທີ່ທ່ານມີຂໍ້ມູນ ແລ້ວຈຶ່ງວາງແຜນເດີນທາງໄປບໍລິເວນທີ່ເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມຕາມຫລັງ ເພື່ອຂຽນຂ່າວລັກສະນະສາລະຄະດີ ດ້ວຍການພັນລະນາແລະໃຊ້ຄໍາເວົ້າອ້າງອີງຈາກສະຖານທີ່ໄດ້ຢ່າງໜັກແໜ້ນ.

ຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນໃບແຈ້ງຂ່າວອີກອັນໜຶ່ງຈາກອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງປະເທດໄທ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການທ່ອງທ່ຽວຂອງລັດຖະບານໄທ:

ໃບແຈ້ງຂ່າວ

ຄົນຕ່າງປະເທດຫ້າລ້ານຄົນມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທໃນທົກເດືອນຕົ້ນປີນີ້

ກຸງເທບ, ປະເທດໄທ, ວັນທີ 11 ກັນຍາ 2001 - ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທ ໃນລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນ - ມິຖຸນາ 2001 ມີທັງໝົດ 5.003.691 ຄົນ ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 7, 86 ເປີເຊັນ ໃນເວລາດຽວກັນນີ້ຂອງປີ 2000.

ນັກທ່ອງທ່ຽວມາຈາກຕະຫລາດສໍາຄັນ ເຊັ່ນ: ມາຈາກອາຊີຕາເວັນອອກ (2.986.703 ຄົນ), ທະວີບເອີຣົບ (1.175.436 ຄົນ), ທະວີບອາເມຣິກາ (326.787 ຄົນ), ໂອກຊີອານີ (200.407 ຄົນ), ອາຊີໃຕ້ (172.247 ຄົນ), ຕາເວັນອອກກາງ (99.581 ຄົນ)ແລະທະວີບອາຟຣິກາ (42.530 ຄົນ).

ຕົວເລກທົ່ວທຸກຂົງເຂດເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍ. ນັກທ່ອງທ່ຽວມາຈາກອາຊີຕາເວັນອອກມີເພີ່ມຂຶ້ນ 6, 09 ເປີເຊັນ, ຈາກເອີຣົບ 8, 58 ເປີເຊັນ, ທະວີບອາເມຣິກາ

12, 96 ເປີເຊັນ, ໂອກຊີອານີ 16, 58 ເປີເຊັນ, ອາຊີໄຕ້ 6, 38 ເປີເຊັນ, ຕາເວັນອອກກາງ 22, 52 ເປີເຊັນ ແລະທະວີບອາຟຣິກາ 15, 02 ເປີເຊັນ.

ທ່ານ ພະຣາເດັດ ພະຍັກວິຊຽນ ຜູ້ວ່າການອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງປະເທດໄທອອກຄວາມເຫັນວ່າ : “ພວກເຮົາມີຄວາມຍິນດີຢ່າງຍິ່ງ ທີ່ເຫັນຄວາມເຕີບໂຕຂອງຕະຫລາດສຳຄັນຂອງພວກເຮົາ. ຂອບໃຈນຳການສະໜັບສະໜູນຢ່າງເຕັມທີ່ຂອງລັດແລະການຄວາມຮ່ວມມືຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງພາກລັດແລະເອກະຊົນ.”

ນັກທ່ອງທ່ຽວຍີ່ປຸ່ນແມ່ນຕະຫລາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ກວມເອົາອັດຕາ 12, 23 ເປີເຊັນ (ຫລື 611.902 ຄົນ)ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ທີ່ມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທໃນລະຫວ່າງນີ້; ຮອງລົງມາແມ່ນມາເລເຊຍ (10, 27 ເປີເຊັນ ຫລື 514.122 ຄົນ); ຄົນຈີນໄຕ້ຫວັນ (7,44 ເປີເຊັນ ຫລື 372.070 ຄົນ); ຄົນຈີນແຜ່ນດິນໃຫຍ່ (6,77 ເປີເຊັນ ຫລື 338.578 ຄົນ)ແລະຄົນສິງກະໂປ(6,53 ເປີເຊັນ ຫລື 326.757 ຄົນ).

ໃນລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນຫາເດືອນມິຖຸນາ ປີ 2001 ກໍ່ເຊັ່ນກັນ: ມີແມ່ຍິງເດີນທາງມາຢ້ຽມຢາມເພີ່ມຂຶ້ນ 8,6 ເປີເຊັນ (ຮອດ 2.005.957 ຄົນ) ຫລາຍກວ່າຈຳນວນຜູ້ຊາຍທີ່ມາຢ້ຽມຢາມ ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 7,37 ເປີເຊັນ (2.997.734 ຄົນ).

ຜູ້ທີ່ເດີນທາງມາຢ້ຽມຢາມຊາຮີກ ມີຈຳນວນທັງໝົດ 52,94 ເປີເຊັນ(ຫລື 2.648.967 ຄົນ)ຂອງສ່ວນແບ່ງຕະຫລາດແລະຂະຫຍາຍຕົວດີຂຶ້ນ 20.84 ເປີເຊັນ ສ່ວນຈຳນວນຄົນທີ່ມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທເປັນເທື່ອທຳອິດຫລຸດລົງໜ້ອຍດຽວ 3,77 ເປີເຊັນ (2.354.724). ຜູ້ທີ່ເດີນທາງເຂົ້າມາໂດຍລຳພັງ (FITs) ມີສ່ວນແບ່ງຕະຫລາດເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີຈຳນວນ 58,72 ເປີເຊັນ (ຫລື 2.937.971 ຄົນ) ຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວທັງໝົດແລະເພີ່ມຂຶ້ນ 13,30 ເປີເຊັນ ຫລາຍກວ່າໃນປີ 2000 ຫລືຫລາຍກວ່ານັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ມາທ່ຽວເປັນກຸ່ມ ຊຶ່ງມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ 0,96 ເປີເຊັນ (2.065.720 ຄົນ).

ນັກເດີນທາງທີ່ເປັນນັກທຸລະກິດແລະຜູ້ແທນເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕ່າງໆມີເພີ່ມຂຶ້ນໜ້ອຍດຽວຄື 3,69 ເປີເຊັນ ເປັນຈຳນວນຄົນ 441.339 ຄົນ ແລະ 0,99 ເປີເຊັນ ເປັນຈຳນວນ 45.328 ຄົນຕາມລຳດັບກັນ.

ດ້ານອາຍຸ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ມາຢັ້ງມຢາມປະເທດໄທມີອາຍຸລະຫວ່າງ 25 ຫາ 34 ປີ (ມີ 26,73 ເປີເຊັນ ຫລື 1.337.458 ຄົນຂອງຈຳນວນຜູ້ມາຢັ້ງມຢາມທັງໝົດ) ແລະອາຍຸລະຫວ່າງ 35 ຫາ 44 ປີ (24,06 ເປີເຊັນ ຫລື 1.203.957 ຄົນ).

ເດັກນ້ອຍອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 15 ປີ ແລະຜູ້ສູງອາຍຸຊຶ່ງມີອາຍຸ 65 ປີ ຫລືຫລາຍກວ່າ ກໍມີເພີ່ມຂຶ້ນ 6,73 ເປີເຊັນ ແລະ 6,55 ເປີເຊັນ ຕາມລຳດັບກັນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງປະເທດໄທ ໃນການເປັນຈຸດໝາຍປາຍທາງສຳລັບຄອບຄົວແລະຜູ້ມີອາຍຸສູງ. ນັກເດີນທາງທີ່ເປັນນັກສຶກສາເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫລວງຫລາຍ ເຖິງ 11,08 ເປີເຊັນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນໂສມໜ້າຂອງປະເທດທີ່ປ່ຽນແປງໄປໃນທາງດີ.

ໄລຍະທີ່ພັກເຊົາຢູ່ໃນປະເທດໄທໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ ມີເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 8 ມື້ ລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນທາມິນຖຸນາ ປີ 2000 ເປັນ 8,11 ມື້ ລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນທາມິນຖຸນາ ປີ 2001 ຊຶ່ງກໍເປັນໄປຕາມທິດທາງຂອງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງປະເທດໄທ ທີ່ພະຍາຍາມສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວມາພັກເຊົາຢູ່ໃນປະເທດໄທດົນນານກວ່າເກົ່າ.

ສ່ວນການເດີນທາງອອກນອກປະເທດຂອງຄົນໄທມີຈຳນວນທັງໝົດ 1.072.479 ຄົນ ລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນທາມິນຖຸນາ ປີ 2001 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 9,03 ເປີເຊັນ ເມື່ອປຽບທຽບກັບໄລຍະເວລາດຽວກັນນີ້ຂອງປີ 2000.

ການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງປະເທດໄທຄາດວ່າ ໃນປີ 2001 ຈະມີຜູ້ເດີນທາງມາຢັ້ງມຢາມປະເທດໄທທັງໝົດປະມານ 10,3 ລ້ານຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 8,32 ເປີເຊັນ ແລະຈະນຳລາຍໄດ້ເຂົ້າປະເທດປະມານ 320.124 ພັນລ້ານບາດ.

ຕິດຕໍ່ ຝ່າຍຂ່າວຕ່າງປະເທດ ໂທລະສັບ: 662 694-1222 ຕໍ່ 1540-3
ກອງປະຊຸມສຳພັນ ໂທລະສານ: 662 694-1325
ອີເມລ໌ :prdiv3@tat.or.th

ໃບແຈ້ງຂ່າວນີ້ບໍ່ແຕກຕ່າງກັບຕາຕະລາງສະຖິຕິປານ
ໃດ ແຕ່ຖ້າຫາກເບິ່ງດີໆ ແລະໂທລະສັບຕິດຕໍ່ຖາມສອງ
ສາມເທື່ອ ທ່ານກໍຈະຂຽນຂ່າວໄດ້ຂ່າວໜຶ່ງ.

ປະການທຳອິດ ໃບແຈ້ງຂ່າວບໍ່ໄດ້ຕອບຄຳຖາມພື້ນ
ຖານຢູ່ໃນປະໂຫຍກທຳອິດວ່າ: ເປັນຫຍັງຈຳນວນຄົນ
ຕ່າງປະເທດທີ່ມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທຈຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍ
ສະເພາະຄົນຈາກພາກຕາເວັນອອກກາງ “ໂອກຊີອານີ”
ແລະທະວີບອາຟຣິກາ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງປະ
ເທດໄທຄວນຕອບຄຳຖາມເຫລົ່ານີ້ໄດ້.

ທ່ານຄົງຢາກຖາມວ່າ ຕົວເລກແຕ່ເດືອນມັງກອນຫາມິ

ຖຸນາ ປີ 2001 ເມື່ອສົມ
ທຽບກັບໄລຍະເວລາ
ດຽວກັນນີ້ຂອງປີອື່ນໆ
ແລ້ວເປັນແນວໃດ ບໍ່
ພຽງສະເພາະແຕ່ປີ
2000 ທໍ່ນັ້ນ. ອັນນີ້
ແມ່ນຕົວເລກສູງສຸດ
ເທົ່າທີ່ຮວບຮວມໄວ້
ບໍ່ ? ຫລືແມ່ນຕົວເລກ
ຕໍ່າກວ່າໃນປີ 1996
ກ່ອນເລີ່ມເກີດວິກິດ
ດ້ານເສດຖະກິດຢູ່ໃນ

ຢ່າເບິ່ງແຕ່ຈຳນວນ
ນັກທ່ອງທ່ຽວ

ອາຊີບໍ່ ? ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ມາຢ້ຽມຢາມມີຈັກເປີ
ເຊັນ ເມື່ອສົມທຽບກັບນັກທຸລະກິດແລະຄົນອື່ນໆທີ່ມາ
ຢ້ຽມຢາມ ? “ທະວີບອາຟຣິກາ” ແລະ “ໂອກຊີອານີ”
ໝາຍຄວາມວ່າແນວໃດ ? ຄຳເວົ້າເຫລົ່ານີ້ ບໍ່ແມ່ນຄຳເວົ້າ
ທີ່ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ໃຊ້ກັນ. ຄຳເວົ້າຂອງຜູ້ວ່າການທ່ອງທ່ຽວ
ທີ່ຍົກເອົາມາອ້າງອີງບໍ່ເປັນໜ້າສົນໃຈປານໃດ ສ່ວນໃຫຍ່

ແລ້ວແມ່ນສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍລັດຖະບານ ສະນັ້ນ ທ່ານຕ້ອງຊອກຫາຄຳເວົ້າອ້າງອີງດີໆຈາກແຫລ່ງຂ່າວທີ່ ໂທລະສັບໄປຂໍຂໍ້ມູນ.

ຕອນທ້າຍຂອງໃບແຈ້ງຂ່າວມີບາງຢ່າງທີ່ໜ້າສົນ ໃຈຄື: ມີເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸແລະນັກສຶກສາທີ່ມາຢ້ຽມ ຢາມປະເທດໄທຫລາຍຂຶ້ນ. ອັນນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ “ໂສມໜ້າຂອງປະເທດໄທປ່ຽນແປງໄປໃນທາງດີ.” ທ່ານ ອາດຈະຮູ້ວ່າ ປະເທດໄທມີຊື່ສຽງເລື່ອງໂສເພນີແລະຢາ ເສບຕິດ ຊຶ່ງອາດຈະດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເປັນຜູ້ຊາຍ. ທ່ານຄົງຢາກຖາມພະນັກງານອົງການທ່ອງທ່ຽວວ່າ ເຂົາ ເຈົ້າກຳລັງອ້າງອີງເຖິງເລື່ອງນີ້ບໍ່ ຖ້າຫາກແມ່ນເລື່ອງນີ້ ໂສມໜ້າຂອງປະເທດໄທປ່ຽນແປງໄປແນວໃດແລະເປັນ ຫຍັງຈຶ່ງປ່ຽນແປງ.

ທ່ານຄົງຈະຢາກຖາມນັກວິເຄາະນອກລັດຖະບານວ່າ ເປັນຄວາມຈິງບໍ່ ທີ່ໂສມໜ້າຂອງປະເທດກຳລັງປ່ຽນແປງ ໄປ, ມີຄຳອະທິບາຍອື່ນອີກຕື່ມບໍ່ວ່າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີເດັກ ນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸແລະນັກສຶກສາມາຢ້ຽມຢາມປະເທດໄທ ຫລາຍຂຶ້ນ ? ທ່ານອາດຈະຖາມຄົນທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ນຳບໍລິ ສັດທ່ອງທ່ຽວເອກະຊົນ, ນັກວິເຄາະການທ່ອງທ່ຽວຕາມ ສະຖາບັນການເງິນແລະບ່ອນອື່ນໆ.

ບາງທີເຂົາເຈົ້າອາດຈະບອກວ່າ ທ່າອ່ຽງບໍ່ດີຕາມທີ່ ບອກຢູ່ໃນໃບແຈ້ງຂ່າວຫລືບອກວ່າໃບແຈ້ງຂ່າວບໍ່ບອກ ຄວາມເປັນຈິງທີ່ສຳຄັນ ຫລືບາງທີອາດຈະເຫັນດີເຫັນ ພ້ອມນຳໃບແຈ້ງຂ່າວແລະເພີ່ມຄວາມຄິດເຫັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບາງປະການໃຫ້. ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ຈະເຮັດໃຫ້ຂ່າວຂອງທ່ານ ໜັກແໜ້ນສົມບູນຂຶ້ນຕື່ມ.

ຖ້າຫາກທ່ານໄດ້ຖາມເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸແລະນັກ ສຶກສາພວກນີ້ບາງຄົນ ກ່ຽວກັບໂສມໜ້າຂອງປະເທດໄທ

ແລະເຫດຜົນທີ່ມາຢັ້ງມຢາມປະເທດໄທ ທ່ານອາດຈະ
ເລີ່ມຂຽນຂ່າວດ້ວຍເລື່ອງຂອງຄົນແທ້ໆ ແທນທີ່ຈະແມ່ນ
ສະຖິຕິຫລືການວິເຄາະ.

ບົດທີ 13 ກອງປະຊຸມ, ຄຳປາໄສ, ກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວ

ສຳນັກຂ່າວຕ່າງໆມັກຈະໄດ້ຂ່າວມາຈາກກອງປະຊຸມ, ຄຳປາໄສແລະກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວ. ໃນທຸກກໍລະນີນັກຂ່າວຕ້ອງກຽມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜູ້ເວົ້າແລະບັນຫາທີ່ຈະເວົ້າ ຈຶ່ງຈະຕັ້ງຄຳຖາມທີ່ດີໄດ້ແລະຂຽນຂ່າວໃຫ້ຜູ້ອ່ານໄດ້ຂັດເຈນແລະຄົບຖ້ວນສົມບູນ.

ກອງປະຊຸມ

ຖ້າຫາກອົງການຂອງລັດຫລືກົມກອງທີ່ກຳນົດນະໂຍບາຍມາປະຊຸມກັນ ໃຫ້ເນັ້ນໃສ່ເລື່ອງທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ແລະຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ອ່ານ. ມີການລົງຄະແນນສຽງກັນບໍ່ ? ຄະນະກຳມະການໄດ້ຕົກລົງສະເໜີຂຶ້ນເງິນເດືອນໃຫ້ນາຍຄູບໍ່ ? ຈະຂຶ້ນພາສີຮ້ານຄ້າບໍ່ ? ຈະປັບປຸງງົບປະມານໃໝ່ບໍ່ ? ຖ້າຫາກບໍ່ມີການດຳເນີນການໃດໆ ໃຫ້ເນັ້ນໃສ່ເຫດຜົນວ່າ ເປັນຫຍັງ ? ຫລືໃຫ້ເວົ້າເລື່ອງການຖືກຖຽງບັນຫາກັນ.

ຂ່າວກອງປະຊຸມຄວນປະກອບດ້ວຍ :

- ໃຜມາເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ
- ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ
- ມີການດຳເນີນການເລື່ອງໃດ
- ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີການດຳເນີນການແນວນັ້ນ
- ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ/ຜູ້ສັງເກດການ
- ແມ່ນໃຜຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການດຳເນີນ

- ການແລະຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ຄົນເຫລົ່ານັ້ນ
- ຖ້າຫາກບໍ່ມີການດຳເນີນການໃດໆ, ມີການຕົກລົງ ກັນວ່າຈະດຳເນີນການໃດແດ່ບໍ່ ?
- ຖ້າບໍ່ມີການດຳເນີນການໃດໆ ມີຜູ້ເວົ້າອັນໃດສຳ ຄັນຫລືໜ້າສົນໃຈແດ່ບໍ່ ?
- ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມາຂອງບັນຫາ

ວັກນຳຕໍ່ໄປນີ້ເອົາມາຈາກໜັງສືພິມສະ ບັບພາສາລາວ ບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າ ໃຜ ມາຮ່ວມກອງປະຊຸມແລະບອກຫົວຂໍ້ທົ່ວ ໄປທີ່ມີການປຶກສາຫາລືກັນ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ບອກ ໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ເວົ້າຫຍັງ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ນັ້ນ. ອັນນີ້ແມ່ນສິ່ງ ຜິດພາດ ທີ່ມັກເກີດຂຶ້ນຢູ່ສະເໝີກັບບັນດາ ນັກໜັງສືພິມຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງ ໃຕ້.

ຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງສັດແມ່ນ ເລື່ອງທີ່ຄົນສົນໃຈສະເໝີ

ພັນເອກ ບົວຊຽງ ຈຳປາພັນ ປະທານອະນຸກຳມະ ການຝ່າຍລາວແລະພົນໂທ ເສຣີຣັດ ທິນຣັດ ເລຂາ ນຸການແລະອະນຸກຳມະການຝ່າຍໄທ ໄດ້ຮ່ວມຖະ ແຫລງການກ່ຽວກັບສະພາບຢູ່ວັງເຕົ້າຊຶ້ງເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອວັນທີ 3 ກໍລະກົດ ໃຫ້ແກ່ສີມວນຊົນຂອງລາວ ແລະໄທ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຄະນະກຳມະການຮັກສາ ຄວາມປອດໄພຊາຍແດນລາວ -ໄທ.

ຕໍ່ມາ ຢູ່ໃນຂ່າວພວກເຮົາຮູ້ຕື່ມອີກກ່ຽວກັບສະພາບ ການວ່າ “ໂຈນມີອາວຸດ” ເຂົ້າມາໂຈມຕີປ້ອມຊາຍແດນ ແຫ່ງໜຶ່ງ ແລ້ວຈັບພະນັກງານພາສີເປັນຕົວປະກັນ. ທ່ານ

ພັນເອກລາວເວົ້າວ່າ ກອງທັບລາວແລະໄທກຳລັງຮ່ວມ ມີກັນຮັກສາຄວາມສະຫງົບຢູ່ລຽບຊາຍແດນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງ ກ່າວຄວນຈະຢູ່ໃນວັກນຳ.

ຕໍ່ໄປແມ່ນເນື້ອຫາເຕັມຂອງຂ່າວກອງປະຊຸມອີກຂ່າວ ໜຶ່ງ ເອົາມາຈາກໜັງສືພິມລາວສະບັບພາສາອັງກິດ:

ຍິງສາວສູບຢາຫລາຍຂຶ້ນ

ບັນດາໄວລຸ້ນ ໂດຍສະເພາະຍິງສາວທີ່ສູບຢາມີ ຈຳນວນຫລາຍຂຶ້ນ ດຣ. ສິມຊາຍ ພິນເສນາ ຫົວໜ້າ ສູນສຶກສາຂໍ້ມູນເພື່ອສຸຂະພາບກ່າວຢູ່ໃນກອງປະ ຊຸມ ຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນພຽງວັນດຽວ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ຂອງຊາດ ກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມຢາສູບຢູ່ໃນ ສ. ປ. ປ ລາວ ເມື່ອວັນທີ 24 ກໍລະກົດ ຢູ່ໂຮງແຮມລາວ ພລາຊາ.

ອົງການທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແມ່ນອົງການ ພັດທະນາການຊ່ວຍບັນເທົາທຸກອາຊຽນ (ADRA) ແລະມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຈຳນວນ 40 ຄົນ ຈາກ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກະຊວງສາທາ, ມີຜູ້ ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໂດຍມີຮອງລັດ ຖະມົນຕີກະຊວງສາທາເປັນປະທານ.

ວາລະກອງປະຊຸມມີການປຶກສາຫາລືກັນ, ລາຍ ງານສະພາບການທົ່ວໄປ, ການຄວບຄຸມຢາສູບຢູ່ ໃນລາວ, ຜົນຮ້າຍຂອງຢາສູບຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຂໍ້ມູນ ການນຳເຂົ້າແລະພາສີຢາສູບ, ຍຸດທະສາດໃນອະ ນາຄົດແລະນະໂຍບາຍການຄວບຄຸມຢາສູບ.

ມີການປູກຢາສູບຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ 7.500 ຕາລາງກິ ໂລແມັດ ໃນຈຳນວນເນື້ອທີ່ທັງໝົດຢູ່ໃນປະເທດ

ລາວ. ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ມີຜູ້ຊາຍສູບຢາ 25 ເປີເຊັນ ແລະແມ່ຍິງ 1,5 ເປີເຊັນ. ສ່ວນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ມີຜູ້ຊາຍ 60 ເປີເຊັນແລະແມ່ຍິງ 30 ເປີເຊັນທີ່ສູບຢາ ແລະ 70 ຫາ 90 ເປີເຊັນຂອງຜູ້ສູບຢາແມ່ນຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ.

ລາວມີໂຮງງານຢາສູບຢາສອງບ່ອນ ທີ່ຜະລິດຢາສູບຢາທີ່ອາແດງແລະດອກໄມ້ແດງແລະມີສອງບໍລິສັດທີ່ເອົາຢາສູບ 555 ແລະມາກໂບໂຣເຂົ້າມາຈຳໜ່າຍ.

ວັກນຳບອກຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ ຄືກຳນົດນະໂຍບາຍຄວບຄຸມການສູບຢາ ແຕ່ຂ່າວບໍ່ໄດ້ບອກຜູ້ອ່ານວ່າ ກອງປະຊຸມປະສົບຜົນສຳເລັດຕາມເປົ້າໝາຍຫລືບໍ່. ຖ້າຫາກມີການກຳນົດນະໂຍບາຍໃໝ່ ມີຫຍັງແດ່ ? ນະໂຍບາຍໃໝ່ໃດໆກໍ່ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄົນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ. ຖ້າຫາກວ່າກອງປະຊຸມປະສົບຄວາມລົ້ມເຫລວໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງລົ້ມເຫລວ ?

ວັກນຳຂຶ້ນຕົ້ນໄດ້ຂ້ອນຂ້າງຖືກຕ້ອງ ຄືເວົ້າເຖິງຂໍ້ຄວາມທີ່ໜ້າສົນໃຈຊຶ່ງມີການເວົ້າກັນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມນີ້ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ອະທິບາຍສ່ວນທີ່ເຫລືອຂອງຂ່າວ. ເປັນຫຍັງຢິງສາວຈຶ່ງສູບຢາຫລາຍຂຶ້ນ ? ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍປານໃດ ? ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມມີການປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບວິທີທາງຄວບຄຸມແຕ່ບໍ່ ?

ຂ່າວນີ້ເວົ້າເຖິງວາລະກອງປະຊຸມ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ບອກວ່າຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຫລັກໆມີຫຍັງແດ່. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມເຫັນດີຫລືບໍ່ເຫັນດີ ກ່ຽວກັບບັນຫາແລະວິທີການຄວບຄຸມ.

ຂ່າວນີ້ໃຫ້ຄວາມເປັນຈິງບາງຢ່າງກ່ຽວກັບເປີເຊັນຂອງ

ຜູ້ສູບຢາແລະຍີ່ຫໍ້ຢາສູບ ແຕ່ຄວາມເປັນມາຫລັກກຸງຂາດ
ຫາຍໄປ ເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍຄວບຄຸມຢາສູບໃນປັດຈຸບັນ
ມີຫຍັງແດ່ ? ແລະແມ່ນຫຍັງຄືເນື້ອຫາສາລະ ເຊັ່ນ: ເປັນ
ຫຍັງລັດຖະບານຈຶ່ງມາແກ້ບັນຫາໃນເວລານີ້ ?

ບັດນີ້ ລອງມາເບິ່ງຂ່າວກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມສຳຄັນ
ທາງການທູດ ຊຶ່ງເປັນຂ່າວທີ່ລາຍງານຍາກແລະມີຄວາມ
ສະລັບຊັບຊ້ອນໃນການຂຽນຫລາຍຂຶ້ນ.

ໃຫ້ສັງເກດວ່າ ຜູ້ຂຽນໃຊ້ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຫລັງຂອງຕົນ,
ຄວາມຄິດເຫັນຈາກກອງປະຊຸມແລະຄຳສຳພາດຜູ້ເຂົ້າ
ຮ່ວມໃນເວລາທີ່ສຳເລັດກອງປະຊຸມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ພາບເຫດ
ການເກີດຂຶ້ນຢ່າງຄົບຖ້ວນສົມບູນແລະມີຄວາມໝາຍ.

ນັກຂ່າວອ້າງອີງຄຳເວົ້າຈາກແຫລ່ງຂ່າວເຈັດບ່ອນ ທັງ
ແຫລ່ງຂ່າວທີ່ບອກຊື່ແລະບໍ່ບອກຊື່. ໃນມື້ນັ້ນ ຍັງໄດ້ສຳ
ພາດແຫລ່ງຂ່າວອື່ນອີກຫລາຍບ່ອນ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າມີຫຍັງ
ເກີດຂຶ້ນແລະເປັນຫຍັງເຫດການນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ.

ເນື້ອຂ່າວຂຽນໄດ້ລ່ຽນໄຫລດີແລະການລຽງລຳດັບປະ
ເດັນກໍສົມເຫດສົມຜົນ, ຈາກປະເດັນໜຶ່ງໄປຫາປະເດັນ
ໜຶ່ງ, ຈາກປະເດັນສຳຄັນທີ່ສຸດໄປຫາປະເດັນສຳຄັນ
ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ນັກຂ່າວສັງລວມຂໍ້ມູນທຸກຢ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ມາໄວ້ນຳກັນ, ຕອບຄຳຖາມທັງໝົດທີ່ຜູ້ອ່ານອາດຈະ
ຖາມ ໂດຍຈັດລຽງລຳດັບຢ່າງມີເຫດມີຜົນ. ແນ່ນອນແລ້ວ
ເພື່ອຈະຈັດລຽງເນື້ອໃນຂອງບົດຂ່າວໃຫ້ໄດ້ດີ ນັກຂ່າວ
ຕ້ອງອ່ານຫລາຍແລະຕ້ອງຈັບປະເດັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງທັງ
ໝົດ.

**ສະຫະລັດອາເມຣິກາໃຫ້ຄວາມ
ໝັ້ນໃຈແກ່ພັນທະມິດ ໃນການຍຶດ
ໝັ້ນຕໍ່ການຮັກສາຄວາມໝັ້ນຄົງຢູ່
ໃນອາຊີແລະປັບປຸງສາຍພົວພັນກັບ
ຈີນໃຫ້ດີຂຶ້ນ**

ວັກນຳສອງປະໂຫຍກໃຊ້ເພື່ອລາຍງານ
ຄວາມຄືບໜ້າຂອງສອງເລື່ອງ: ເລື່ອງທີ່ກອງ
ປະຊຸມບັນລຸໄດ້ແລະບໍ່ບັນລຸໄດ້ຕາມເບົາ
ໝາຍ. ໃຫ້ສັງເກດວ່າການສະແດງຈິດ
ໃຈຂ່າວແມ່ນເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ແລະເຂົ້າ
ໃຈງ່າຍ.

ຫຍໍ້ໜ້າເຫລົ່ານີ້ມີຄຳເວົ້າອ້າງອີງສຳຄັນທີ່ສະ
ໜັບສະໜູນສ່ວນທຳອິດຂອງວັກນຳ.

ຮ່າໂນ້ຍ, ຫວຽດນາມ (ສຳນັກຂ່າວ
ເອພີ) - ວັນພຸດຜ່ານມານີ້ ສະຫະ
ລັດອາເມຣິກາແລະຈີນ ໃຫ້ຄວາມ
ໝັ້ນໃຈແກ່ບັນດາປະເທດອາຊີແລະ
ເອີຣົບ ໃນການປົກສາຫາລືກັນເລື່ອງ
ຄວາມໝັ້ນຄົງວ່າ ທັງສອງປະເທດຈະ
ພະຍາຍາມຍຸຕິຄວາມຕຶງຄຽດທີ່ເກີດ
ຂຶ້ນເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ ແຕ່ທີ່ປະຊຸມບໍ່ສາ
ມາດຊັກຊວນໃຫ້ເກົາຫລີເໜືອກັບມາ
ເຈລະຈາຄືນອີກ.

ທ່ານ ຖັງ ເຈຍ ຊັວນ ລັດຖະມົນຕີ
ຕ່າງປະເທດຂອງຈີນເວົ້າວ່າ ຈີນຕີລາ
ຄາສູງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນກັບສະຫະ
ລັດອາເມຣິກາແລະຈະເຮັດວຽກຮ່ວມ
ກັບວໍຊິງຕັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີສັນ
ຕິພາບແລະຄວາມໝັ້ນຄົງຢູ່ໃນຂົງ
ເຂດ.

”ຫລັງຈາກຜ່ານຜ່າໄລຍະເວລາທີ່
ຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ສາຍພົວພັນຈີນ -
ສະຫະລັດອາເມຣິກາ ຊຶ່ງທົ່ວໂລກ
ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈກຳລັງກ້າວໄປໃນ

ທົດທາງດີຂຶ້ນ.” ທ່ານ ຖັງ ກ່າວຢູ່ໃນຄຳປາໄສເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ ຢູ່ກອງປະຊຸມອາຊຽນ.

ຜູ້ອ່ານທີ່ອ່ານດ້ວຍຄວາມຕັ້ງໃຈຈະຖາມທັນທີວ່າ ກອງປະຊຸມອາຊຽນແມ່ນຫຍັງ? ມາຮອດຈຸດນີ້, ຈາກວັກນຳ, ຜູ້ອ່ານຮູ້ພຽງແຕ່ວ່າມີກອງປະຊຸມເລື່ອງຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ກອງປະຊຸມຊຶ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ 10 ປະເທດສະມາຊິກສະມາຄົມປະຊາຊາດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ຫລືອາຊຽນປະກອບດ້ວຍສະຫະລັດອາເມຣິກາ, ຈີນ, ລັດເຊຍ, ເກົາຫລີໃຕ້, ສະຫະພາບເອີຣົບແລະຊາດອື່ນໆ ສ່ວນເກົາຫລີເໜືອມາເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມໃນຖານະຜູ້ສັ່ງເກດການ.

ນັກຂ່າວຕອບຄຳຖາມນັ້ນທັນທີ ຊຶ່ງຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນວັກນຳອີກ (“ຊາດຕ່າງໆຢູ່ໃນອາຊີແລະເອີຣົບ”).

ນັກການທູດອາຊຽນຜູ້ໜຶ່ງກ່າວວ່າ ທ່ານ ຄໍລິນ ພາວເວລ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມຣິກາໃຫ້ຄວາມໝັ້ນໃຈແກ່ປະເທດທີ່ມາຮ່ວມກອງປະຊຸມວ່າ ໃນພາບລວມແລ້ວ ສະຫະລັດອາເມຣິກາໃຫ້ຄວາມສຳຄັນເປັນອັນດັບທຳອິດໃນການສ້າງສາຍພົວພັນກັບຈີນແລະກັບອາຊີປາຊີຟິກ.

ນັກຂ່າວຂຽນບ່ອນຂໍ້ມູນໃຫ້ວັກນຳດ້ວຍການສະເໜີຄວາມຄິດເຫັນຂອງຝ່າຍຈີນ. ບັດນີ້ຈຶ່ງເລີ່ມດ້ວຍຄວາມຄິດເຫັນຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຄືສະຫະລັດອາເມຣິກາ. ນັກຂ່າວບໍ່ສາມາດສຳພາດທ່ານພາວເວລໄດ້ ແຕ່ໄດ້ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມຄົນອື່ນວ່າ ທ່ານ ພາວເວລເວົ້າຫຍັງ.

ທ່ານ ນໍຣະຊິດ ສິງຫະເສນີກ່າວວ່າ ໃນການພົບປະກັບທ່ານ ສຸຣະກຽດ ສະຖຽນໄທ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດຂອງໄທ ທ່ານ ພາວເວລຢື້ວ່າ :

“ສະຫະລັດອາເມຣິກາມີພັນທະຢູ່ໃນຂົງເຂດນີ້ແລະລັດຖະບານສະຫະລັດໃຫ້ຄວາມສົນໃຈຕໍ່ອາຊີເປັນຢ່າງຍິ່ງ.”

ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມາມີຄວາມຈຳເປັນ ຢ່າງຍິ່ງໃນການເຂົ້າໃຈຂ່າວ, ບອກໃຫ້ຜູ້ອ່ານ ຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງສາລະທັມຢູ່ໃນວັກ ນຳ ຄືສະຫະລັດອາເມຣິກາແລະຈີນພະຍາ ຍາມປັບປຸງສາຍພົວພັນ. ເບື້ອງຫລັງຄວາມ ເປັນມາຕ້ອງໃຫ້ງ່າຍແລະສັ້ນ ພໍໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ຂ່າວໄດ້.

ສອງຫຍໍ້ໜ້ານີ້ອະທິບາຍເນື້ອຫາແລະຄຳ ຖາມທີ່ວ່າເປັນຫຍັງເລື່ອງນີ້ຈຶ່ງສຳຄັນ - ການ ປັບປຸງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງສະຫະລັດອາເມ ຣິກາແລະຈີນມີຄວາມໝາຍຕໍ່ອາຊີຕາເວັນ ອອກສ່ຽງໃດ.

ຫລາຍເດືອນຜ່ານມານີ້ ສາຍພົວ ພັນລະຫວ່າງສະຫະລັດອາເມຣິກາ ແລະຈີນຊຸດໂຊມລົງ ເມື່ອມີການຕັດ ສິນວ່າ ນັກສຶກສາຈີນຢູ່ໃນສະຫະລັດ ທຳຜິດດ້ວຍຂໍ້ຫາເປັນນັກສືບ, ຄວາມ ຂັດແຍ່ງເລື່ອງເຮືອບິນໂຈລະກຳຂອງ ສະຫະລັດ,

ຂໍ້ສະເໜີເລື່ອງລະບົບປ້ອງກັນຂີ້ ປານາວູດຂອງສະຫະລັດ ແລະປະ ເດັ່ນສິດທິມະນຸດ.

ເມື່ອມີຄົນຖາມກ່ຽວກັບຈຸດຍືນ ຂອງປະເທດກຸ່ມອາຊຽນ ທ່ານ ນໍຣະ ຊິດເວົ້າວ່າ : “ພວກເຮົາຢາກເຫັນສະ ຫະລັດອາເມຣິກາແລະຈີນພື້ນຟູການ ປຶກສາຫາລືທາງການທູດເປັນປົກກະ ຕິຄືໃໝ່ ອັນນັ້ນແມ່ນທິດທາງທີ່ກຳ ລັງຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະພວກເຮົາມີ ຄວາມຍິນດີທີ່ເຫັນການພັດທະນາ ແບບນີ້ເກີດຂຶ້ນ.”

ທັງຈີນແລະສະຫະລັດມີບົດບາດ ສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກ ສ່ຽງໃດ ຊຶ່ງມີປະຊາກອນຫລາຍກວ່າ ຫ້າຮ້ອຍລ້ານຄົນແລະຍັງມີເສັ້ນທາງ ທະເລທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດແຫ່ງໜຶ່ງຂອງ ໂລກ.

ເທື່ອນີ້ແມ່ນເທື່ອທີສອງທີ່ເກົາຫລີເໜືອເຂົ້າຮ່ວມການປົກສາຫາລືກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງ ຊຶ່ງອາຊຽນເປັນຜູ້ຈັດຂຶ້ນ ແຕ່ເທື່ອນີ້ ທ່ານ ແປັກ ນຳ ຊຸນ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດບໍ່ໄດ້ມາ ແລະໄດ້ສົ່ງທ່ານ ເຮີ ຈອງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ລະດັບຮອງມາແທນ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີການພົບປະກັນລະຫວ່າງສະຫະລັດອາເມຣິກາແລະເກົາຫລີເໜືອ ໃນການປົກສາຫາລືກັນປານີ້.

ບັດນີ້ຜູ້ຂຽນແນະນຳສ່ວນທີ່ສອງຂອງວັກນຳ.

ທ່ານ ເຮີ ທຳລາຍຄວາມຫວັງທີ່ຈະໃຫ້ເກົາຫລີເໜືອໄດ້ກັບຄືນມາປົກສາຫາລືກັນອີກກັບສະຫະລັດອາເມຣິກາແລະເກົາຫລີໃຕ້.

ທ່ານ ໂຣດອລໂຟ ເຊເວຣີໂນ ເລຂາທິການອາຊຽນກ່າວ ເມື່ອເລົ່າເຖິງການຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດຂອງທ່ານ ເຮີ ໃນການປົກສາຫາລືເລື່ອງຄວາມໝັ້ນຄົງວ່າ : “ເກົາຫລີເໜືອຍັງເຊື່ອວ່າ ສະຫະລັດຈະກຳນົດເງື່ອນໄຂສຳລັບການກັບມາເຈລະຈາກັນຄືນໃໝ່”

ສອງຫຍໍ້ໜ້ານີ້ແມ່ນອະທິບາຍວັກນຳໂດຍກົງ.

ທ່ານ ເຊເວຣີໂນກ່າວວ່າ : “ສະຫະລັດອາເມຣິກາບອກວ່າ ຕົນບໍ່ໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂໃດໆ ພວກເຂົາມີແຕ່ຈະລໍຖ້າໃຫ້ເກົາຫລີເໜືອຕອບຮັບຂໍ້ສະເໜີເພື່ອເຈລະຈາກັນທີ່ນັ້ນ.”

ນັກຂ່າວທີ່ດີມັກຈະຊອກເອົາຄວາມຄິດເຫັນທັງສອງດ້ານມາໃສ່ຂ່າວ. ນັກຂ່າວໄດ້ຄວາມຄິດເຫັນນີ້ດ້ວຍການຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ ສະຫະລັດອາເມຣິກາຕອບຂໍ້ກ່າວຫາຂອງເກົາຫລີເໜືອແນວໃດ ?

ທ່ານ ເຊເວຣີໂນເວົ້າວ່າ ເກົາຫລີເໜືອ

ອະທິບາຍວັກນຳຕົ້ມອີກ

ຍັງບໍ່ມີປະຕິກິລິຍາໃດໆຫລັງຈາກທີ່
ປະເທດອື່ນໆຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສະ
ແດງຄວາມຫວັງວ່າ ຈະມີການເຈລະ
ຈາກັນຄືນໃໝ່ລະຫວ່າງເກົາຫລີເໜືອ
ແລະເກົາຫລີໃຕ້.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ເກົາຫລີໃຕ້ຄືນໜຶ່ງທີ່ບໍ່
ປະສົງອອກຊື່ເວົ້າວ່າ ຄວາມຈິງແລ້ວ
“ເກົາຫລີເໜືອເບິ່ງການເຈລະຈາໃນແງ່
ລົບ.”

ແມ່ນແຕ່ທ່ານ ຖິງ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງ
ປະເທດຈື່ນກໍ່ກ່າວວ່າ ທ່ານຈະ “ຍິນດີ
ເປັນຢ່າງຍິ່ງຖ້າມີຄວາມຄືບໜ້າ” ໃນ
ເລື່ອງສາຍພົວພັນຂອງເກົາຫລີເໜືອ
ກັບຊາດອື່ນໆ.

ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມາເພີ່ມຂຶ້ນ ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້
ອ່ານເຂົ້າໃຈຂ່າວ. ການເຈລະຈາເຄີຍປະສົບ
ຜົນສຳເລັດມາກ່ອນແລ້ວກ່ຽວກັບບັນຫາເກົາ
ຫລີ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນເທື່ອນີ້. ບັດນີ້ຂ່າວຫລັກຄົບ
ຖ້ວນສົມບູນແລ້ວ.

ການທີ່ເກົາຫລີເໜືອມາເຂົ້າຮ່ວມເຈ
ລະຈາກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງປົກກະຕິນີ້
ເປັນຫົນທາງທີ່ນຳໄປສູ່ການເປີດສາຍ
ພົວພັນກັບສະຫະລັດອາເມຣິກາແລະ
ເກົາຫລີໃຕ້ ທັງເປັນໂອກາດທີ່ຫາໄດ້
ຍາກ ໃນການເປີດປະຕູສູ່ໂລກພາຍ
ນອກຂອງປະເທດຄອມມູນິດທີ່ສູ້ຮົບ
ກັບເກົາຫລີໃຕ້ ໃນຊຸມປີ 1950.

ການເຈລະຈາກ່ຽວກັບບັນຫາ
ຄວາມໝັ້ນຄົງຢູ່ໃນອາຊີ ແມ່ນອີກບັນ
ຫາໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມຄືບໜ້າພຽງເລັກ
ນ້ອຍ ເຊັ່ນດຽວກັບຄວາມຂັດແຍ່ງ

ເລື່ອງເກາະຕ່າງໆ ໃນທະເລຈີນ ໃຕ້, ການຍາດແຍ່ງສິດທິອ້າງເອົາດິນແດນ ດັ່ງກ່າວລະຫວ່າງຈີນແລະຫລາຍປະເທດອາຊຽນ ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດໃນຫລາຍປີຜ່ານມາ.

ທ່ານ ຫງຽນ ດີ ນຽນ ລັດຖະມົນຕີ ຕ່າງປະເທດຫວຽດນາມ ປະທານການເຈລະຈາຄວາມໝັ້ນຄົງກ່າວວ່າ ປະເທດເຫລົ່ານີ້ກຳລັງເຈລະຈາກັນກ່ຽວກັບ “ກົດແຫ່ງການປະຕິບັດ” ເພື່ອຫລີກລ່ຽງການປະທະກັນອີກ ແຕ່ວ່າຍັງຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ກ່ຽວກັບປະເດັນຕ່າງໆ ລວມທັງເຂດພູມສັນຖານ ທີ່ຈະລວມຢູ່ໃນກົດນັ້ນ.

ທ່ານກ່າວວ່າ ປັດຈຸບັນປະເທດຕ່າງໆກຳລັງພິຈາລະນາຂໍ້ສະເໜີຂອງປະເທດຟີລິບປິນເພື່ອແກ້ໄຂການບໍ່ລົງລອຍກັນດັ່ງກ່າວ.

ທ່ານ ລຸຍສ໌ ມິເຊລ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດເບລຊິກ ຕາງໜ້າສະຫະພາບເອີຣົບເວົ້າວ່າ ໃນລະຫວ່າງການປຶກສາຫາລືກັນ ປະເທດຕ່າງໆລວມທັງສະຫະພາບເອີຣົບໄດ້ຄັດຄ້ານແຜນການຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ ເລື່ອງລະບົບຂີ້ປານາວູດ.

ທ່ານ ມິເຊລບອກນັກຂ່າວວ່າ : “ພວກເຮົາຕ້ອງປຶກສາຫາລືກັບຝ່າຍອາ

ຜູ້ຂຽນເວົ້າຕໍ່ເຖິງຄວາມຄືບໜ້າທີ່ສຳຄັນຮອງລົງມາຂອງກອງປະຊຸມ. ອະນຸປະໂຫຍກທີ່ວ່າ : “ອີກບັນຫາໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມຄືບໜ້າພຽງເລັກນ້ອຍເຊັ່ນດຽວກັນ ...” ຊ່ວຍໃຫ້ຂ່າວປ່ຽນໄປສູ່ອີກເລື່ອງໜຶ່ງໄດ້ຢ່າງນັ້ນນວນ. ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມາແລະຄວາມສຳຄັນສະແດງອອກຢ່າງຊັດເຈນແລະງ່າຍດາຍ.

ມີການລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງບັນຫາໃນມື້ນັ້ນ, ເປັນຫຍັງຈຶ່ງບໍ່ຄືບໜ້າແລະວິທີທາງແກ້ໄຂທີ່ເປັນໄປໄດ້

ຜູ້ຂຽນຂຽນຕໍ່ໄປເຖິງຫົວເລື່ອງຮອງລົງມາອີກ
ອັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນໜ້ອຍກວ່າຄວາມ
ຂັດແຍ່ງຢູ່ໃນທະເລຈີນໃຕ້ ເພາະວ່າມີລາຍ
ງານກ່ຽວກັບການຄັດຄ້ານແຜນການຂີ່ປາ
ນາວຸດຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາມາກ່ອນ
ແລ້ວຢູ່ໃນສື່ຕ່າງໆ.

ເມຣິກາກ່ຽວກັບລະບົບຂີ່ປານາວຸດ
ເພາະວ່າບັນຫານີ້ອາດຈະສົ່ງຜົນຮ້າຍ
ຕໍ່ຂະບວນການປອດອາວຸດ.”

ຢູ່ໃນຄຳປາໄສ ທ່ານຖັງເຕືອນວ່າ
ລະບົບປ້ອງກັນຂີ່ປານາວຸດຈະສົ່ງຜົນ
ຮ້າຍຕໍ່ສັນຕິພາບແລະຄວາມໝັ້ນຄົງ
ຂອງຂົງເຂດ ຈະ “ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນດີຕໍ່
ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈແລະການຮ່ວມ
ມືກັນລະຫວ່າງປະເທດ.”

ກອງປະຊຸມສຳມະນາ

ກອງປະຊຸມສຳມະນາແມ່ນເລື່ອງຍາກທີ່ເອົາມາຂຽນ
ເປັນຂ່າວ. ກອງປະຊຸມມັກຈັດຂຶ້ນໂດຍນັກວິຊາການ, ອົງ
ການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ກຸ່ມອາຊີບແລະລັດຖະບານ
ເພື່ອແລກປ່ຽນຄວາມຄິດແລະມີການປະຕິບັດຕົວຈິງ
ໜ້ອຍດຽວຫລືບໍ່ມີເລີຍ.

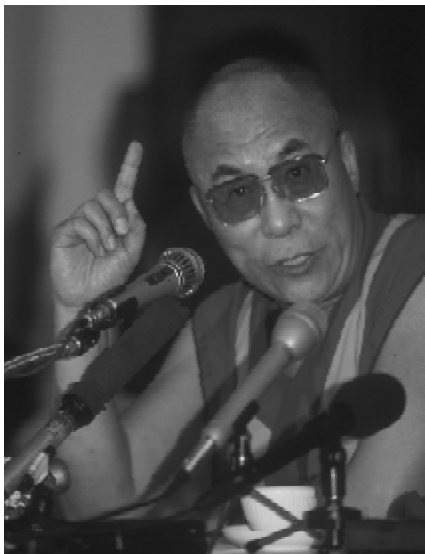
ຖ້າຫາກວ່າຢູ່ໃນກອງປະຊຸມມີວິທະຍາກອນຫລັກ,
ຄວາມຄິດເຫັນຂອງບຸກຄົນເຫລົ່ານີ້ສາມາດເອົາມາຂຽນ
ເປັນຂ່າວໄດ້. ຖ້າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫລາຍຄົນສະເໝີວິທີທາງແກ້
ໄຂບັນຫາ ກໍ່ອາດເອົາມາຂຽນເປັນຂ່າວໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ໃຫ້
ໂອ້ລົມກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນເວລາພັກຜ່ອນ ເພື່ອ
ຊ່ວຍຂະຫຍາຍຄວາມຄິດຕ່າງໆແລະໃຫ້ຖາມວ່າຄວນຈະ
ຈັດການກັບບັນຫານັ້ນແນວໃດ.

ກອງປະຊຸມອາດຈະບໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ໄດ້ຂ່າວດີສະເໝີໄປ ແຕ່
ເປັນສະຖານທີ່ດີໃນການພົບປະກັບຜູ້ຊ່ຽວຊານແລະສົນ
ທະນາກັນເລື່ອງຄວາມຄິດຕ່າງໆຊຶ່ງອາດຈະເປັນຂ່າວໄດ້.
ເຊັ່ນດຽວກັບການເຮັດຂ່າວກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມຕ່າງໆ

ທ່ານຄວນຫລີກລ່ຽງວັກນຳທີ່ບອກແຕ່ລາຍຊື່ຄົນ, ສະຖານ
ທີ່ແລະເວລາຈັດກອງປະຊຸມ ເຊັ່ນ: ຢູ່ໃນຂ່າວຈາກໜັງສື
ພິມພາສາຫວຽດນາມສະບັບໜຶ່ງ:

ກອງປະຊຸມເພື່ອທົບທວນຂະບວນການເຄື່ອນ
ໄຫວໄລຍະສອງປີ (1999 - 2000) ໃນການຕໍ່ຕ້ານ
ຢາເສບຕິດແລະສິ່ງຫຍໍ້ທີ່ຢູ່ໃນສັງຄົມຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນ
ໂດຍສະຫະພັນກຳມະບານຫວຽດນາມ VN-
(LDLDVN) ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ ໃນວັນທີ 20 ມີນາ,
ຢູ່ເມືອງກວາງ ຕຣີ.

ຕໍ່ມາຂ່າວຍົກເອົາຄຳເວົ້າຂອງພະນັກ
ງານຂັ້ນນຳທີ່ເວົ້າວ່າ ການໃຊ້ຢາເສບຕິດ
ໃນທາງທີ່ຜິດ ແລະ “ສິ່ງຫຍໍ້ທີ່ຢູ່ໃນສັງຄົມ”
ບໍ່ໄດ້ຫລຸດຜ່ອນລົງ ເພາະວ່າສະມາຊິກ
ຂອງສະຫະພັນບໍ່ເຫັນດີໃນການຮີບໜີ້
ຈັດການກັບເລື່ອງພວກນີ້. ທ່ານໄດ້ສະເໜີ
ວິທີທາງແກ້ໄຂບັນຫານີ້. ຄວາມຄິດເຫລົ່າ
ນີ້ຄວນຍົກຂຶ້ນຢູ່ໃນວັກນຳ.

ຄຳປາໄສແລະກອງປະຊຸມຖະ ແຫລງຂ່າວ

ຈິ່ງຊອກຫາຄວາມສົມດູນ

ຈິ່ງຈຶ່ງຈຳໄວ້ວ່າ ໂຄສິກມັກຈະມີຈຸດປະສົງສະເພາະໄວ້
ແລ້ວ ສຳລັບຖະແຫລງການແລະກອງປະຊຸມແຕ່ລະຄັ້ງ.
ໂຄສິກມີສານທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ສື່ມວນຊົນນຳໄປເຜີຍແຜ່.

ບໍ່ໃຫ້ຢ້ານທີ່ຈະຖາມ
ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສ

ເຂົາອາດຈະສະໜັບສະໜູນພັກການເມືອງຫລືຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ເປັນຫຍັງ ນັກຂ່າວທີ່ດີຕ້ອງຮູ້ວ່າ ຕົນກຳລັງໄດ້ຂ່າວຂ້າງດຽວ ແລະທ່ານຕ້ອງພ້ອມທີ່ຈະຖາມຄຳຖາມດີໆ ເພື່ອຫາຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມຫລາຍຂຶ້ນແລະຖາມຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເວົ້າ. ຄຳຕອບຂອງໂຄສິກຕໍ່ຄຳຖາມຂອງນັກຂ່າວນັ້ນມັກເອົາມາເປັນປະເດັນຂອງເລື່ອງໄດ້ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ໂຄສິກກະກຽມໄວ້ລ່ວງໜ້າ.

ຖ້າຫາກໂຄສິກສະແດງຄວາມຄິດເຫັນທີ່ຂັດແຍ່ງກັບຄຳຖາມຂອງທ່ານ, ທ່ານຕ້ອງຊອກເອົາຄວາມຄິດເຫັນຂອງຝ່າຍຕົງກັນຂ້າມມາຂຽນໃສ່ໃນຂ່າວ ຫລືຄວາມຄິດເຫັນຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫລືຜູ້ຟັງທີ່ບໍ່ເຫັນດີເຫັນພ້ອມກັບປະເດັນທີ່ໂຄສິກຖະແຫລງ. ອັນນີ້ແມ່ນການຂຽນຂ່າວໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນ.

ເນັ້ນໃສ່ວ່າ ໃຜເວົ້າຫຍັງ

ຂ່າວກ່ຽວກັບຄຳປາໄສແລະກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວຄວນປະກອບດ້ວຍສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໃຜເວົ້າ (ຊື່, ຕຳແໜ່ງແລະອົງການ)
- ໂຄສິກເວົ້າຫຍັງ (ປະເດັນຫລັກ) ລວມທັງຄຳເວົ້າອ້າງອີງທີ່ດີ.
- ການກ່າວຄຳປາໄສແລະກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວນັ້ນຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃສແລະຍາມໃດ
- ຜູ້ຟັງແມ່ນໃຜແລະມີປະຕິກິລິຍາແນວໃດ
- ຄວາມຄິດເຫັນ/ປະຕິກິລິຍາຈາກຜູ້ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປະເດັນນັ້ນ

ວັກນຳຄວນເນັ້ນໃສ່ສອງລາຍການທຳອິດຄື : ໃຜເວົ້າຫຍັງ ?

ມີຫລາຍເທື່ອທີ່ວັກນຳຂອງບົດຂ່າວກ່ຽວກັບຄຳປາໄສ ແລະກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວມັກຈະເວົ້າເຖິງໂຄສິກວ່າ ເວົ້າຍາມໃດ, ຢູ່ໃສແລະເວົ້ານຳໃຜ, ແຕ່ບໍ່ກ່າວເຖິງປະ ເດັ້ນຫລັກໆ. ໃຫ້ຖາມທ່ານເອງວ່າ: ໂຄສິກເວົ້າຫຍັງສຳ ຄັນທີ່ສຸດ, ໜ້າສົນໃຈທີ່ສຸດແລະເປັນເລື່ອງແປກໃໝ່? ຕົວ ຢ່າງ: ໂຄສິກສະເໜີວິທີໃໝ່ໆເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ? ເຂົາ ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບປະເດັ້ນທີ່ຂັດແຍ່ງບໍ່ ? ໃຫ້ ເອົາສິ່ງເຫລົ່ານີ້ໃສ່ໃນວັກນຳ.

ທ່ານສາມາດຂຽນກ່ຽວກັບ ສະຖານທີ່ເວົ້າ ແລະຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຜູ້ຟັງໄວ້ໃນຫຍໍ້ໜ້າທີ່ສອງຫລືສາມ ເພື່ອໃຫ້ວັກ ນຳລຽບງ່າຍແລະຊັດເຈນ.

ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ທ່ານເນັ້ນສະເພາະແຕ່ປະເດັ້ນຫລັກ ຢ່າ ເອົາທຸກເລື່ອງທີ່ກ່າວຢູ່ໃນຄຳປາໄສ ແລະໃນກອງປະຊຸມ ຖະແຫລງຂ່າວມາໃສ່ໃນຂ່າວ. ໜ້າທີ່ຂອງທ່ານຄືເລືອກ ປະເດັ້ນທີ່ສຳຄັນຫລືໜ້າສົນໃຈທີ່ສຸດໃຫ້ຜູ້ອ່ານ.

ທ່ານອາດຈະບໍ່ຮູ້ວ່າຂ່າວ ເລີ່ມຕົ້ນຫລືຈົບລົງຕອນໃດ

ປະເດັນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດອາດຈະຢູ່ຕອນທ້າຍຂອງຄຳປາໄສທີ່ຍືດຍາວກໍ່ເປັນໄດ້ ສະນັ້ນຕ້ອງມີສະຕິຢູ່ສະເໝີ. ສົມມຸດວ່າ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີມາຮ່ວມພິທີສະຫລອງຜົນສຳເລັດການສຶກສາຂອງໂຮງຮຽນແພດແຫ່ງໜຶ່ງ. 45 ນາທີທຳອິດ ທ່ານເວົ້າກ່ຽວກັບສະພາບການຮັກສາສຸຂະພາບ ທ້າ ນາທິສຸດທ້າຍ ເພິ່ນປຸງນຫົວຂໍ້ແລະປະກາດວ່າຈະກວາດລ້າງຄົນເຂົ້າເມືອງຜິດກົດໝາຍ. ຄົນເຂົ້າເມືອງຜິດກົດໝາຍທັງໝົດຈະຖືກສົ່ງກັບຄືນປະເທດຂອງຕົນທັນທີ.

ຖ້າທ່ານບໍ່ໄດ້ກ່າວຫຍັງເປັນໜ້າຕື່ນເຕັ້ນກ່ຽວກັບການຮັກສາສຸຂະພາບກໍ່ບໍ່ຄວນຂຽນວັກນຳແບບນີ້ :

ມື້ວານນີ້ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີໄດ້ເວົ້າຖືງເລື່ອງການຮັກສາສຸຂະພາບ ໃນເວລາມອບໃບປະກາດເນື່ອງໃນພິທີສະຫລອງຜົນສຳເລັດການສຶກສາເທື່ອທຳອິດຂອງໂຮງຮຽນແພດ.

ຄວນຂຽນແບບນີ້ :

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີປະກາດມື້ວານນີ້ວ່າ ຈະກວາດລ້າງຄົນເຂົ້າເມືອງຜິດກົດໝາຍ.

ຕໍ່ມາ ຢູ່ໃນວັກທີສອງຂອງຂ່າວ ທ່ານຄວນກ່າວວ່າ ທ່ານນາຍົກສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ໃນລະຫວ່າງພິທີສະຫລອງຜົນສຳເລັດການສຶກສາຂອງໂຮງຮຽນແລະຂຽນຕໍ່ໄປວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວທ່ານເວົ້າເລື່ອງການຮັກສາສຸຂະພາບ. ຜູ້ສຳເລັດການສຶກສາຄົງຈະບໍ່ຄຽດໃຫ້ທ່ານ ຈິ່ງຈື່ໄວ້ວ່າທ່ານຂຽນຂ່າວໃຫ້ຜູ້ອ່ານ ບໍ່ແມ່ນໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານ. ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສມັກຈະເວົ້າສິ່ງສຳຄັນຢູ່ໃນຄຳປາໄສ

ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຂະຫຍາຍຄວາມ, ເມື່ອຈົບຄຳປາໄສແລ້ວ ຂໍໃຫ້ ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສອະທິບາຍຕື່ມແລະຍົກຕົວຢ່າງນຳ. ໃຫ້ ຂຽນໃສ່ໃນຂ່າວວ່າ ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສສະແດງຄວາມ ຄິດເຫັນໃນການໃຫ້ສຳພາດແກ່ທ່ານ ຫລັງຈາກກ່າວຄຳ ປາໄສແລ້ວ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ອ່ານທີ່ຢູ່ໃນເຫດການອາດຈະ ສັບສົນແລະເວົ້າວ່າທ່ານລາຍງານຂ່າວຜິດ. ໃຫ້ຖືເປັນກົດ ເກນເລີຍວ່າ ພະຍາຍາມຫາທາງໂອ້ລົມກັບຜູ້ກ່າວ ຄຳປາໄສຫລັງຈາກກ່າວຄຳປາໄສແລ້ວ ເພາະທ່ານຈະ ໄດ້ລາຍລະອຽດແລະໄດ້ຄຳເວົ້າອ້າງອີງທີ່ໜ້າສົນໃຈ ຫລາຍຂຶ້ນ.

ຕ້ອງກຽມພ້ອມ

ໃຫ້ພະຍາຍາມຂໍສຳເນົາຄຳປາໄສສຳຄັນຕ່າງໆທີ່ ຈັດກຽມໄວ້ກ່ອນ ເພາະຈະຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານມີເວລາສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າແລະກຽມຄຳຖາມທີ່ດີໄວ້ ແຕ່ໃຫ້ສົມທຽບກັບ ຄຳເວົ້າແທ້ຂອງຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສ. ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສມັກ ເວົ້າເລື່ອງທີ່ບໍ່ໄດ້ກຽມໄວ້ຫລືບໍ່ເວົ້າບາງສ່ວນ ແຕ່ເຖິງວ່າ ທ່ານບໍ່ສາມາດຫາສຳເນົາຄຳປາໄສມາອ່ານກ່ອນກໍ່ຕາມ ທ່ານຄວນອ່ານເລື່ອງທີ່ຜູ້ກ່າວຄຳປາໄສຈະອະທິບາຍ ດ້ວຍວິທີນີ້ເມື່ອຈົບຄຳປາໄສແລ້ວ ທ່ານກໍ່ຈະຮູ້ວ່າຈະເອົາ ເລື່ອງຫຍັງມາເຮັດເປັນຂ່າວ.

ມາເບິ່ງຕົວຢ່າງຂ່າວຄຳປາໄສທີ່ດີຂ່າວນີ້

ກຸງເທບ, ປະເທດໄທ (ສຳນັກຂ່າວເອພີ) - ນາຍົກລັດ ຖະມົນຕີ ທັກສິນ ຊິນນະວັດ ເປີດເຜີຍນະໂຍບາຍຂອງ ລັດຖະບານໃໝ່ໃນມື້ວັນຈັນໂດຍໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຢ່າງ

“ຍາກທີ່ຈະປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້” ໝາຍຄວາມວ່າຍາກເກີນກວ່າຈະທຳຕາມຄຳໝັ້ນສັນຍາໄດ້. ຜູ້ອ່ານຮູ້ທັນທີວ່າ ຂ່າວນີ້ບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ການບັນທຶກຄຳປາໄສຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນ. ນັກຂຽນຍັງເອົາຄວາມຄິດເຫັນທີ່ຂັດແຍ່ງກັນໃສ່ໃນວັນນຳອີກ.

ຜູ້ຂຽນສະຫລຸບປະເດັນຫລັກຂອງນະໂຍບາຍຢ່າງໄວວາ ຊຶ່ງລາຍງານແບບລວມງູ່ໃນວັນນຳ, ຕາມມາດ້ວຍຄຳເວົ້າອ້າງອີງທີ່ສະຫລຸບຄຳປາໄສຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ທັກສິນແລະເນື້ອໃນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນອະທິບາຍວັນນຳ. ໃຫ້ເບິ່ງວ່າວັນນຳບໍ່ໄດ້ແຍກເອົານະໂຍບາຍສະເພາະອອກ ເພາະວ່າບໍ່ແມ່ນນະໂຍບາຍໃໝ່ ແຕ່ແມ່ນຄຳໝັ້ນສັນຍາທີ່ໃຫ້ໄວ້ເວລາຫາສູງເລືອກຕັ້ງ ທີ່ມີການລາຍງານຂ່າວມາແລ້ວຫລາຍເທື່ອ.

ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມານີ້ຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງເພື່ອໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈຂ່າວ.

ຫລວງຫລາຍ ຊຶ່ງນັກວິຈານເວົ້າວ່າ ຍາກທີ່ຈະປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີກ່າວໃນພິທີເປີດສະພາສະໄໝສາມັນຄັ້ງທຳອິດວ່າ ລັດຖະບານມີນະໂຍບາຍເລັ່ງໃສ່ການເຮັດໃຫ້ມີວຽກເຮັດງານທຳ, ເພີ່ມລາຍໄດ້ແລະລົບລ້າງໜີ້ທະນາຄານຈຳນວນສອງໝື່ນແປດພັນຫ້າຮ້ອຍລ້ານບາດ.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນ ເສດຖີທຸລະກິດໂທລະຄົມມະນາຄົມຊຶ່ງກາຍມາເປັນນັກການເມືອງເວົ້າວ່າ : “ລັດຖະບານຈະເຮັດທຸກຢ່າງ ຕາມອຳນາດທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເກີດໂອກາດແກ່ຊີວິດໃໝ່ ແລະປະເທດໂທດ້ອງປ່ຽນແປງໃນທຸກໆດ້ານ.”

ພັກຮ່ວມລັດຖະບານຊຶ່ງນຳໂດຍພັກໄທຮັກໂທຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນມີອຳນາດຂຶ້ນມາ ຫລັງຈາກຊະນະການເລືອກຕັ້ງທົ່ວໄປ ໃນວັນທີ 6 ມັງກອນ ໂດຍໄດ້ຮັບຄະແນນສູງສະໜັບສະໜູນ ເພາະໄດ້ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຈະເລື່ອນຊຳລະໜີ້ໃຫ້ແກ່ຊາວນາເປັນເວລາສາມປີ, ຈັດຕັ້ງກອງທຶນຈຳນວນ 23.800 ໂດລາແກ່ 77.000 ບ້ານໃນທົ່ວປະເທດ, ຮັກສາສຸຂະພາບ

ລາຄາຖືກໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກ
ແລະຈັດຕັ້ງບໍລິສັດຄຸ້ມຄອງຊັບສິນ
ຂອງຊາດ ເພື່ອຈັດການກັບໜີ້ສິນຂອງ
ທະນາຄານ.

ແຕ່ນັກວິຈານໄດ້ເຕືອນນະໂຍບາຍ
ເອົາໃຈປະຊາຊົນວ່າ ເປັນນະໂຍບາຍ
ທີ່ແພງເກີນໄປ.

ທ່ານ ຊວນ ຫລີກໄພ ຫົວໜ້າ
ພັກຝ່າຍຄ້ານກ່າວ ໃນລະຫວ່າງການ
ອະພິປາຍຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ທັກ
ສິນວ່າ : “ຄວາມຄິດໃໝ່ ທີ່ໃໝ່ບໍ່ໄດ້
ໝາຍຄວາມວ່າແມ່ນຄວາມຄິດຖືກ
ຕ້ອງແລະເຮັດຖືກ.”

ທ່ານ ຊວນ ເວົ້າວ່າ : “ຂໍໃຫ້ຈື່ໄວ້ວ່າ
ປະເທດໄທບໍ່ໄດ້ຮັ່ງມີຄືທ່ານ.”

ທ່ານ ຊວນເຕືອນເລື່ອງການຈັດຕັ້ງ
ບໍລິສັດຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງຊາດເພື່ອ
ຮັບພາລະໜີ້ສິນຂອງທະນາຄານເອ
ກະຊົນວ່າ ມີແຕ່ຈະຊ່ວຍນັກທຸລະກິດທີ່
ຮັ່ງມີແລະເພີ່ມພາລະໃຫ້ແກ່ລັດຖະ
ບານ.

ທ່ານ ຊວນເວົ້າວ່າ : “ທ່ານບໍ່ມີສິດ
ທີ່ຈະໃຊ້ເງິນພາສີຂອງປະຊາຊົນມາ
ຊ່ວຍຄົນຮັ່ງມີ.”

ເສດຖະກິດຂອງໄທຊຶ່ງຄັ້ງໜຶ່ງເຄີຍ
ຮຸ່ງເຮືອງ ຕົກຕຳລົງໃນລະຫວ່າງທີ່ເກີດ

ຜູ້ຂຽນກັບຄືນມາຫາສ່ວນທີສອງຂອງວັກ
ນຳ ຄືການວິພາກວິຈານນະໂຍບາຍຂອງ
ນາຍົກທັກສິນ. ຜູ້ຂຽນຍົກເອົາຄຳເວົ້າອ້າງ
ອີງສາມຂໍ້ຄວາມທີ່ໜັກແໜ້ນແລະເລືອກ
ເພີ່ນມາເປັນຢ່າງດີ.

ເບື້ອງຫລັງປະຫວັດເສດຖະກິດຂອງໄທ ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈ ຂໍ້ຄວາມຈາກຂໍ້ສັ່ງເກດຂອງທ່ານຊວນ ແລະຂໍ້ຄວາມທີ່ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນ ພະຍາຍາມວາງນະໂຍບາຍໃໝ່.

ມາຮອດຈຸດນີ້ ຂ່າວຄົບຖ້ວນສົມບູນແລ້ວ. ໜັງສືພິມຕ່າງໆທີ່ມີເນື້ອທີ່ສາມາດພິມຂ່າວ ທີ່ເຫລືອໄດ້ ຊຶ່ງຈະໃຫ້ລາຍລະອຽດສຳຄັນ ໜ້ອຍລົງ ກ່ຽວກັບການປະກາດນະໂຍ ບາຍຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນແລະ ເພີ່ມຄຳວິພາກວິຈານຂອງນັກການເມືອງ ອີກຜູ້ໜຶ່ງໃສ່.

ວິກິດການທາງການເງິນຢູ່ອາຊີ ໃນປີ 1997 - 98 ເມື່ອຕ່າງປະເທດຖອນ ການລົງທຶນ ຊຶ່ງເປັນເສັ້ນເລືອດສຳລັບ ການຜະລິດແລະການສົ່ງອອກ. ວິກິດ ການນີ້ຍັງເຜີຍໃຫ້ເຫັນເລື່ອງການເຫັນ ແກ່ພັກແກ່ພວກແລະການສິ້ນລາດບັງ ຫລວງທີ່ແຜ່ລະບາດຢູ່ໃນລະບົບການ ເງິນ ຊຶ່ງດົນຮົນເພື່ອໃຫ້ພື້ນຕົວໄດ້.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນເວົ້າວ່າ : “ວຽກທີ່ເລັ່ງດ່ວນແລະສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງ ລັດຖະບານ ຄືການເລັ່ງແກ້ໄຂບັນຫາ ເສດຖະກິດໂດຍການປ່ຽນແປງໂຄງ ຮ່າງເສດຖະກິດ, ການບໍລິຫານ, ສັງຄົມ ແລະການເມືອງທັງໝົດນີ້ຕ້ອງດຳເນີນ ໄປພ້ອມກັນ.

ນອກຈາກຄຳໝັ້ນສັນຍາອື່ນໆທີ່ໃຫ້ ໄວ້ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນຍັງສັນ ຍາວ່າ ຈະຈັດຕັ້ງທະນາຄານຂອງບ້ານ ຊຶ່ງຈະໃຫ້ນັກທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍກູ້ ຍືມເງິນ, ພັດທະນາລັດວິສະຫະກິດ ໂດຍໃຫ້ນັກບໍລິຫານມີອາຊີບມາບໍລິ ຫານ ໂດຍບໍ່ມີການແຊກແຊງທາງການ ເມືອງ, ກວາດລ້າງການຄ້າຢາເສບຕິດ ແລະຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມແຜນ ການຂອງລັດຖະບານ ໃນການຕໍ່ຕ້ານ ການສິ້ນລາດບັງຫລວງ.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນຍັງສັນ ຍາວ່າ ຈະເພີ່ມລະບຽບວິໄນດ້ານການ

ເງິນໂດຍໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍແລະປັບ ປຸງລະບົບພາສີ.

ໃນວັນອາທິດ ຮອງຫົວໜ້າພັກການ ເມືອງຮ່ວມລັດຖະບານຂອງນາຍົກລັດ ຖະມົນຕີທັກສິນ ໄດ້ຮ່ວມກັນອອກ ຄວາມຄິດເຫັນວິພາກວິຈານນະໂຍ ບາຍເອົາໃຈປະຊາຊົນ.

ທ່ານ ສະເລີມ ຢູ່ບຳຮຸງ ຮອງຫົວໜ້າ ພັກຄວາມຫວັງໃໝ່ເວົ້າວ່າ ນາຍົກລັດ ຖະມົນຕີທັກສິນ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາ ຕ່າງໆ ກໍ່ເພື່ອຫາສຽງສະໜັບສະໜູນ ແລະເພີ່ມພາລະໜີ້ສິນ ໃຫ້ແກ່ປະຊາ ຊົນ. ນະໂຍບາຍທີ່ຈະກຳຈັດໜີ້ສິນຢູ່ ຊົນນະບົດນັ້ນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງໃໝ່ແລະ ເປັນເລື່ອງເພີ່ມຜົນ.

ຂ່າວນີ້ຈະມີນ້ຳໜັກຫລາຍຂຶ້ນ, ງ່າຍຂຶ້ນແລະຊັດເຈນຂຶ້ນ ຖ້າຫາກມີ ການແກ້ໄຂເລັກນ້ອຍ ຕົວຢ່າງ: ວັກນຳ ອາດຈະຂຽນແນວນີ້:

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີທັກສິນ ຊົນນະວັດ ປະກາດ ນະໂຍບາຍດ້ານເສດຖະກິດແລະສັງຄົມຂອງລັດ ຖະບານຊຸດໃໝ່ໃນມື້ວັນຈັນ ໂດຍໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນ ຍາຫລາຍຢ່າງ ຊຶ່ງບັນດານັກວິຈານເວົ້າວ່າເປັນ ເລື່ອງຍາກທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງໄດ້.

ແນວໃດກໍຕາມ ຂ່າວນີ້ຍັງເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີສຳລັບວິ
ທີຄິດກ່ຽວກັບການຂຽນຂ່າວຄຳປາໄສ.

ຂ່າວກ່ຽວກັບພິທີຕ່າງໆກໍຄືກັນ...

ໃນການຂຽນຂ່າວພິທີຕ່າງໆ ນັກຂ່າວມັກເຮັດຜິດແບບ
ດຽວກັນກັບການຂຽນຂ່າວຄຳປາໄສແລະກອງປະຊຸມຖະ
ແຫລງຂ່າວ. ວັກນຳເນັ້ນໃສ່ຂ້າລັດຖະການອາວຸໂສທີ່ມາ
ຮ່ວມແລະດຳເນີນພິທີ. ແຕ່ວ່າແມ່ນຫຍັງຄືຂ່າວທີ່ແທ້ຈິງ ?

ອະທິບາຍໃຫ້ເຫັນວ່າ
ຕົວເອກໃນເລື່ອງເຂົ້າກັບ
ຂ່າວໄດ້ແນວໃດ?

ແມ່ນຫຍັງກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນ
ໃໝ່ຊຶ່ງຫາກໍ່ທຳພິທີເປີດ ? ພິທີ
ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ນັກຮຽນໃນ
ບ້ານຈະມີໂອກາດໄປເຂົ້າໂຮງ
ຮຽນເປັນເທື່ອທຳອິດບໍ່ ?

ໃຫ້ຄິດສະເໝີວ່າ : ເລື່ອງສຳ
ຄັນທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ບ່ອນນີ້ແມ່ນ
ຫຍັງທີ່ມີຜົນຕໍ່ປະຊາຊົນ?

ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ ນັກຮຽນວິ

ຊາໜັງສືພິມກຸ່ມໜຶ່ງຈາກມຽນມາໄດ້ຮັບບັນທຶກສຳຄັນ
ສັ້ນໆ(ສົມມຸດ) ກ່ຽວກັບການເປີດໂຮງຮູບເງົາຢູ່ເມືອງມະ
ລະແໝ່ງ ເມືອງນີ້ຕັ້ງຢູ່ຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ຂອງມຽນມາ.
ວັກນຳທີ່ນັກຮຽນຂຽນ ສ່ວນໃຫຍ່ເນັ້ນໃສ່ນາຍທະຫານທີ່
ມາຮ່ວມພິທີເປີດ. ວັກນຳໜຶ່ງເວົ້າວ່າ : “ມີການຕັດແຖບ
ຜ້າຢູ່ໜ້າໂຮງຮູບເງົາແລະແຈກຢາຍຂອງທີ່ລະລຶກແກ່ທຸກ
ຄົນທີ່ມາຮ່ວມພິທີ.”

ຄວາມຈິງແລ້ວ ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈແລະສຳຄັນຄື ການ
ເປີດໂຮງຮູບເງົາມີຜົນຕໍ່ປະຊາຊົນແນວໃດ :

ມື້ນີ້ ມີຜູ້ມັກເບິ່ງຮູບເງົາຫລາຍກວ່າ 400 ຄົນ ພາ
ກັນຫລັງໄຫລເຂົ້າໄປໃນໂຮງຮູບເງົາຊຸບເບີສະຕາຣ໌ ຊຶ່ງ
ແມ່ນໂຮງຮູບເງົາທຳອິດທີ່ເປີດຂຶ້ນໃນເມືອງມະລະແໜ່ງ
ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1971 ເປັນຕົ້ນມາ.